

A „KELET” előfizetési díja:

dékre postán vagy helyben házhoz hordva	16 frt.
Egész évre	8
Félévre	4
Negyedévre	1 frt 50 kr
Egy óra helyben	
Egyes szám ára 7 kr.	

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főtit 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az ÉRTÉKES CÍKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wallzeile 36.) Hasenstein et Vogler (Wallzeile 10.) Rud. Klose Publicistische Bureau Budapeston: Hasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Wehr Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wallzeile 18. és Budapest zerritátor 5. sz.

Nyitási cikke

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

A helyzet keleten.

Nikápoly eleste és a Balkánnak az oroszok által történt átélése roppant meglepetés egész Európára nézve. Almkódva kérdi mindenki önmagától, hogy mi lesz ebből? A török hadvezényletet vagy nem értjük vagy török mulasztások és megfoghatatlan hanyagság terheli. És mi hajlandók vagyunk hinni, hogy ez utóbbi áll. Legújabb hír szerint ugyanis Abdul Kerim generalissimus elbocsátott a török hadügyminister hasonlóképpen. Ha tehát rendben volna minden a török hadseregénél, nem történnék ilyen nevezetes elmulasztások. Bajnak kell tehát lennie, még bocsátások. Az oroszok elnyomulása pedig nagy bajnak. Az oroszok elnyomulása oly gyors és oly meglepő, hogy így haladva csak néhány napra van szükség és Konstantinápoly kapui előtt állhatnak.

Mit mond ehhez Európa?

A mi a háború ki nem ütött, husz év folyamán egyebet sem hangoztatott a magas politika, mint hogy Törökország megtámadását Európának nem szabad tűrnie. Konstantinápoly elfoglalása pedig azonos volna Európának elnyomulásával. Ezt állították a kapuknak, a melyen keresztül a muszka előzött Európát. Annyi tinta folyt el a tárgyan, mint a mennyi vér az előbbi időkben. Nős most már a muszka átéléte a Balkánt, ehhez sincs senkinek semmi mondanivalója? Rendjén van-e ez Európa szemében?

Mind olyan kérdések ezek, a melyekre nagyon sok válaszolni valója volna nem egy európai hatalmasságnak s mégis hallgat mindenki. Holott Európának soha alkalmasabb pillanata nem akadt az orosz hadak megsemmisítésére, mint a milyen a jelenlegi. Elkábit a mámor, ha csak reá gondolunk, milyen szép hadi tény volna, ha monarchiánk elzárna rögtön az orosz hadak összeköttetését Muszkaországgal és Romániától hátban támadná meg, míg a törökök szemben és az angolok a tengerrel. Száz évre ott fojtának meg a muszka hatalmat, a hol most van; s ha ugy akarná Európa, egy orosz katonát sem látna többé hazáját. Ezen az uton alaposan és gyökeresen meg volna oldva a keleti vita, a siker iránt pedig egy percig sem foroghat fenn kétség.

Sőt többet mondunk, monarchiánk jelenlegi kifejtett hadereje, rendezett békés belviszonyai mellett a legkisebb kockázat nélkül egy maga megfeleltetne Európa feladatának.

Miért nem teszi s vajjon tenni fogja-e? Ezt nem tudjuk és nem is követeljük, hogy megszűnjék nekünk. Ily nehéz időkben csak egy ember kezében lehet a monarchia sorsa és a többinek nem jut egyéb, mint a bizalom és a bizalmatlanság. Mi az elsőből vetünk magunknak s erősen hisszük, hogy a mi egy gr. Andrássy Gyula a külügyministerium élén áll, a keleti kérdés nem nyerhet a haza érdekeivel ellenkező megoldást.

Annyit azonban elmondhatunk, hogy egy a fennebb jelzethez hasonló actió oly óriási népszerűségnek örvendene minden kimerültség dacára hazánkban, a melyhez lekesedésben hasonló háborút még nem folytattott Austria. Örömjongva lépne át minden ifjú a határt s az anyák küldenek utánuk még hon levő gyermekeiket; vagyonát, életét vetné áldozatul minden magyar honpolgár erre a csataterre, honnan a haldoklók végsohajában is a szabadság és élet örömjongása szállna föl az égbe.

Gondolják meg tehát jól, kiknek kezében az ország sorsának gyepője, ha lesz-e még valaha pillanat, mely oly kedvező volna egy állandó és veszedelmes ellenségtől való megszabadulásra, mint a jelenlegi. Szerfelett nagy a felelősség, a melylyel a kérdés eldöntése jár, de kiszámíthatatlan horderővel fog birni s egész jövőnkre üdvös hatású lesz, ha helyesen történik az eldöntés.

Videant consules. J.

Kolozsvári ipar-műtörténelmi kiállítás.

Mután a divat uralma alatt elhatalmasodott a változás és változékonyság, és ennek következtében az a törekvés, hogy mind új meg újabb idomok álljanak a régié helyébe, annyira ment, hogy az emberi találékonyságot kimerítette, a műipar arra az álmira tévedt, hogy a díszítéssel elnyomta az eredeti alapidomokat, és megteremtette azt a tulterhelt és izetlen gazdagságot, a mely mindent és mindenkor a művészt hanyatlásnak legbiztosabb és legjellemzőbb jelensége.

E bajnak csak egy orvossága van: visszatérés az ő alapidomokra, a melyek hervadhatatlan szépsége a részek arányai és az egész idom kifejezés-teljes jelentősége meghatározó benyomása által érvényesíti magát. Ezt az új kor átérett, és innen van, hogy a műtörténelmi látlatok oly fontosokká lettek, és hogy kiváló figyelmet fordítanak a műregészetet képviselő kiálltmányok bemutatására,

Az ember megismerkedett ugyszólván a bilincseitől szabadult néppel, mert e nép egészen új volt reájok nézve s mely saját magát sem ismerte meg jól.

A nép is kíváncsi figyelemmel áll szemben azokkal, kik tegnap még urai, parancsolói voltak. A részben fennmaradt bizalmatlanság s egyesületi vágy vegyülékével igyekeztek egymás lelkébe bepillantani, egymás szándékát kifürkészni.

A vidéken legalább ilyforma volt a dolgok állása ez időszakban, a jóhiszemű és igaz szándékú emberekre nézve.

Másokról nem szólok.

XXV.

Abban tehát nem volt erősen nagy valószínűség, hogy Love ilyenné érdeklődéssel legyen irántam, és mégis oly igen találni látszólag szavai egymás iránti kölcsönös helyzetünkre, hogy elkábultva s remegve álltam előtte, egyik perczben kész eldobni álarcomat, másiban ismeretlen kívánsá maradni, s nem tudva, mire határozni el magamat.

— Kegyed mondhat, a mit akar, kisasszony. mondtam végre, de a különböző könekekben is van jobb és rosszabb. Ott van például, a durva meszkő, mely sem nem szép, sem nem ritka, s melyre reá sem néz, ha útjába esik, és mellette a szép gránit, telve apró szemekkel vagy finom jegecs-cseppekkel, melyek oly szépen csilognak. Kegyed kíváncsian vizsgálja ezt, és örül, hogy fel bírja találni a sok különböző ismertetőjelt, mely arra mutat, hogy a kemény, szilárd jó kő, és a könnyű, laza kő csak azért kő, mert annak akarjuk nevezni. Nos! higgye el kegyed, hogy ópen úgy áll ez az emberre nézve is. Van-nak gyémánt szívek, melyekben a napfényt, ha reá süt, ezerszeresen verődik vissza, és vannak, melyek szürke poros formák, mint a palakő s melyekben örökös éj van,

különös becses tulajdonitván az olyanoknak, a melyek az alapidomok egyszerű eredetisége és az alkotás mély értelmű és néha élelmetű jelképsége által mint legközvetlenebb felfogásai a teremő elmének állanak előnkbe.

Örömmel olvassuk tehát e lapok hasábjairól, hogy a Kolozsvárt december havában tartandó iparműtörténelmi kiállításra különösen az erdélyi szászok részéről elég szépen folynak bejelentések. Valóban ideje volt, hogy e téren az erdélyi részek is mutassanak fel valamit. Megnyugtató pedig különösen nemzetiségi szempontból, hogy a szászok, mint iparos nemzet a legelső sorban felfogja e kiállítás fontosságát, és a mi mindenekfelett szembetűnő, egy Kolozsvárt a magyar városban tartandó kiállításra tesznek sűrű bejelentéseket.

Annál nagyobb megütődésünk, hogy a magyarság körében egyáltalán nem mutatkozik érzék e kiállítás iránt. Valóban kétségbeesítő azon indolentia, az a semmittevés, a mi nálunk uralkodik.

Az egekre! mit akar az erdélyi magyarság, ha képtelen megérteni a haladás terén a kor intő szavát? Mi lesz belőlünk, ha ilyenmő dolgok iránt érzéketlenek vagyunk s hogy várjuk iparunknak felvirágzását és anyagi helyzetünk javulását, ha egykedvűséggel nézzük azon mozgalmakat, melyek érdeklünkben megindultak?

Óva intjük az erdélyi magyar társadalmat, nyisson szemet és partolja az iparunk felemelésére irányzott törekvéseket, mert bizony még keservesen adja meg árát egykedvűségének.

Egy műbarát

— A mai nap hírei között kiváló figyelmet érdemel az athéni távirat, mely szerint Görögország mozgását, a mi valószínűleg kapcsolatban lesz a török birodalomban levő görögök lázadásával. A catastropha tehát minden felől toronyfodlik a török birodalom felé, s hogy mily keveset várhat ez az európai hatalmaktól, azt már eddig is tapasztalhatta. Egy bécsi lap az európai hatalmaknak a portávil szemben követett politikáját nem helytelenül „a közvilág politikájának” nevezi; úgy látszik, minden felől csak az osztozkodást várják. Ha ebben megnyugszanak Ausztria-Magyarország és Anglia is, melyek most egymást nógatják a cselekvésre s mindketten szerencsésen elszalasztják a kedvező alkalmat, mindkét állam érdekei védelmére mond le; de a mi Angliánál csak hiba, az reánk nézve végzetlenség bűn.

Az az, felett Love gunyoros mosolylyal, én azon véleményben van, hogy az én szíve becses drágakő, s azon nő pedig, kit szeret, nem más mint megkéményedett iszap? Tudja meg, hogy már most azt kezdem hinni, hogy éppenséggel nem szereti őt, és csak is arra gondol, hogyan bámulja és sajnálja mentől jobban őt magát, nagy becses tulajdonitson képzelt fájdalomnak. Meglehet e szegény asszony az én iránt érzett nagy szereime alatt, a megvetésnek egy neme is rejlik szíve mélyében. Ön így szolt magában:

„Azon mód, a mit én szeretni tudok, az egyedül üdvözítő, s a nőnek, ki másként szeret, nincs szíve.” Már most csak azt kérdem, hogyan mer ön azzal dicsekedni, hogy mily, nagyon szereti azon nőt, midőn ily csekély véleménynyel van róla.

A lecke elég érthető volt. Szóltan fogadtam el, mert e perczben Butler ur belépett, s el kezdett ismét halkán beszélni leányával. En visszatértem kavicsaimhoz, de nem voltam képes a legkisebb munkára is többé. Egészen magamon kívül voltam, s mintegy elrémülve a Love előmbé állított eszméjétől. Tehát valóban csak önmagam szereteténél e benne? Megszébb érzelmimeket csak azért tápláltam volna magamban, hogy azokat imádjám, s érdemül e dicsőségül tulajdonitmagamnak gyengeségemet s szenvedéseimet? Vajjon nem rágódott-e szívemen titkos bosszúság neme a gyűlöletnek enő iránt, kit a fájdalom leküzdésének hosszas gyakorlata szerintem érzéketlenné tett? Éreztem, hogy mindenben feleltem áll s ez éért és bosszantott. Talán csak azért üldöztem őt oly megátalkodottsággal, mert szükségét éreztem boszút állani rajta egy napon, őt is oly nemű szenvedéseknek téve ki, melyeket én kiállottam érte. Ki tudja, vajjon azon perczben, midőn ön szeretve látnám magamat, nem lennék e egyszerre kiábrándulva, s kifáradva a sok iz-

— Klapka a háborúról. A „Köln. Ztg.” bécsi levelezője fölkerezte Klapkát, ki ez alkalommal azt mondá többi közt, hogy lehetetlen, miszerint Oroszország teljesen leverje Törökországot, habár Európában Törökország nem is lesz képes sokáig ellenállani. Ha a háborút a végletekig viszi Oroszország, akkor Törökország lemond teljesen Európáról s az ázsiai mohamedánizmus, egész hatalmával Oroszországba tör, a mi példátlan vérgörcsökre kell hogy vezessen. A pusztítások, melyeket a háború már eddig is végbevitt, oly rettenetesek, hogy Klapka nem tudja felfogni, mikép nézheti mindezt nyugton Európa. Az Adria tengertől az Ararat hegyig, a hol csak muszlimok és keresztények vegyest laktak, szakadatlan a mészárlás, gyújtogatás. Klapka, természetesen, melyen meg van győződve Törökország fentartásának szükségéről. Azt is hiszi a tábornok, hogy Orosz- és Olaszország között egy titkos szerződés áll fenn, melynek alapján az előbbi hatalom az utóbbinak czedálj nagy kegyesen Albániát. De ezen szerződés végrehajtása hajótörést fog szenvedni monarchiánk ellenállásán.

— A francia belügyminiszter az összes prefektekhez köriratot intézett táviratilag, melyben kijelenti, hogy a kormány csak azon követeltek részére biztosíthatja pártfogását, kiknek politikai hitvallása nem tér el a conservatív párt összes fractiói közti egyetértéstől.

E rendeletre az a körövény adott alkalmat, melyet a bonapartista Tristán Lambert fontainebleau választóhoz intézett. Tristán Lambert ugyanis a hivatalos jelöltek névsorának megjelente előtt úgy mutatja be magát választóinak, mint a kormány által egyedül pártolt jelöltet, s a mellett nyíltan kijelentette, hogy a septennatus letelte után teljes erejével a császárság ujbol állításán fog működni.

— Az amerikai Unió elnöke Hayes megtiltotta az állam hivatalnokainak, hogy a választási mozgalomban lényeg részt vegyenek. „Egy hivatalnoknak sincs megengedve, — ugymond az amerikai elnök jul. 22-iki körirata — hogy politikai összejöveteleket rendezésében, vagy a választási mozgalomban részt vegyen. Azon joguk, hogy nézeteiknek a közkérdések iránt, szóval vagy a saját útján kifejezést adhatnak, nem tagadható, feltéve, hogy ez nem ellenkezik hivatalos kötelességeik teljesítésével. Hivatalnokok politikai czélokra nem adakozhatnak. E szabályzat a polgári közigazgatás minden ágában alkalmazandó s a kormányhivatalnokoktól elváratik, hogy eljárásukat ehhez szabják.

galom, hosszan tartó küzdelem miatt. Mindettől tartani lehetett, mert ez a szenvedélyek rendes sora, s mélyen megázott azon gondolat, hogy meglehet öt éven keresztül éltam azon tévedésben, hogy szívemet egészen elfoglalta egy fenkölt nemes szenvedély, míg talán csak a vad bosszuszomj és hatalomvágy vett erőt rajtam.

Türelmetlenül vártam a Butler ur cselédek visszatérését. Mihelyt megérkeztek, sietve távoztam, be a hegyek közé, sőtét kételyek kínoztak, melyek egészen felzavarták lelkemet.

Love reá tette ujját a vérző sebre s ha beteg lelkem, nem is volt még veszte egészen, de minden esetre komoly veszélyben forgott, mert hasztalan igyekeztem le csillapítani zajló kedélyemet. Haragudtam reá, mérges voltam, s dühvel törteltem össze a kezem ügyében eső ágakat, keserű megnyugvással képzelve, hogy bálványomat zúdom így szét örökre.

A mint így bolyongtam már valami két óra óta, egyszerre csak a Clermontba vezető uton találtam magam, s egy szikár kínézésű szürke gunyába öltözött lóhátas embert láttam velem szembe jőni az uton, hátul valami vezetőféle követve. Hirtelen megálltam a mint a lovasban Black Junius ismertem fel.

— Jöjjön csak barátom, jöjjön közelebb, kiáltott fel, a mint megpillantott engem, kérem mondja meg Monte-Done-ban melyik vendéglőben van szállva a Butler család? ... egy angol család, kinek mint egy nyolcz nap óta kell itt tartózkodni? Megneveztem a vendéglőt, a nélkül, hogy fáradságot vennék magamnak elváltoztatni kiejtésemet. Ha valaki képtelen engem felismerni ez állózetben, úgy bizonyosan első sorban Black Junius lehetett az.

De az történt mi a világon legvalószínűbbnek tetszett előttem. Black ur mesés emlékező tehetséggel bírt, s rendkívül érzékeny az ar-

A háború.

Az oroszok átkeltek a Balkánon. a nélkül, hogy egy lívést tettek volna, de annál többet tettek a Balkán déli lábánál. A törököt visszaverték a muszákat a Balkánba. Tegnapielőtt ismét az egész vonalon Jeni-Zagrától Jambollig csatározások folytak.

A Dobrudzsában is előnyomultak a muszák, mint egy újabb sürgöny mondja, Medsidőig, hol a törököknek 25,000 főnyi hadseregük volt összpontosítva, az egyiptomi csapatokkal együtt. Hirtlik, hogy a török Medsidőt is feladta.

Mukhtar pasa győzelmét úgy magyarázza meg egy berlini officiozus levelező, hogy azok csakis a kis-ázsiai török seregben levő angol tisztek érdeme, kik iránt az ázsiai orosz vezérkar föltette fel van ingerdőlve. Másikp nem is lehet megfajteni Mukhtar pasa győzelmét — ugymond a levelező — miután a montenegrói hadjáratban képtelen vezérnek bizonyult. — Ugyanezen forrás szerint a pánszlávizmusról komolyan nem lehet szó. Az orosz nép nagy tömege nincs áthatva a pánszlávizmussal; van egy pár agitátor, de ezek nem képeznek „faktort”, melylyel az orosz kormánynak és Európának számolni kellene. Még kevésbbé lehet arról beszélni, hogy az orosz trónörökös támogasson egy oly irányt, mely ha tulsulyra jutna, nem állapodnék meg a trón és dynastia előtt. — A berlini levelező úgy látszik, megelégedett arról, minő szerepet játszott a moszkvai szláv-komité pl. a szerb-török háboru idején s arról, hogy az összes keleti bonyodalmak jobbára a pánszláv komiték ágenseinek a műve.

Az ázsiai orosz hadsereg.

Az ázsiai orosz hadseregből a következőket jelentik: A hadügyminiszter utasítása folytán Mihály nagyherceg parancsot adott csapatainak, hogy Zainba és Alexandropolba vonuljanak vissza. A Baturin előtt levő csapatok feleKurtaisz-felé vonul a határra. A nagyherceg parancsa folytán Kurtaist és Gorit védelmezni kell; a pontok közt 40,000 ember van felállítva. Szimbirsk, Szamara, Szaratov és Asztrakhán kormányzóságokból erősítések vonának a sereghez. Karsz közelében még mindig vannak oroszok, kiknek jelentékeny erősítéseket küldenek, különben ágyukak. 18 vagy 20-ig nagy csatára kerül a dolog. A Kaspi-tenger hajóraj 8 hadihajóval áll, ezeken fogják az oroszoknak az élelmet szállítani, mivel a kaukázusi fölkelés miatt másfél már nem igen lehet. A fölkelés most Suzechum-Káldtól Arapáig terjed, az osszetinek és abházok területének legnagyobb részére, és az egész Cseocsnúra. A Vladikaukáz melletti hegysorosokat a fölkölt cseocsnokok tartják megszállva.

czok és dolgok megfigyelésére. Megköszöntö az utbaigazítást, s udvariasan megemelve kalapját, szolt:

— Fizer bocsánat gróf ur, nem tudtam, hogy visszatért Franciaországba, s fel sem ismerem az első perczben.

Szörnyen meguntam volt már a tettetést, s különben is kétségbeesésem telpontra hágott már. Tudakozódtam hogy léte felől, s mondtam mennyire meglepett éleslátása.

— Édes istenem! szolt Junius ur leszálva lováról, ehhez most hozzá kell szokunk az ön osztályá beli egyéneknek, kik minden perczben álmúhát öltenek, hogy képzelt politica veszályok elől meneküljenek. Ön ugy hiszem nem valami fölélnk természettel bír; de messziről jöve azt gondolhatta, hogy itt minden tűzben és lángban áll.

— Nem uram, válaszoltam, ezt nem hittem, s nem is félek semmi nemű politikai viszonyoktól a világon. Azért vagyok ez állózetben, hogy viszontlássam mis Butleri a nélkül, hogy ő felismerjen.

— Miss Butler? Miért azt? Szent isten! Talán nem nősült meg?

— Soha sem voltam nős; és még mindig szeretem őt, miután pórnak öltöztem át, hogy szolgálataiba álljak.

— Oh! minő különös gondolat! kiáltott fel Black ur, odadobva lova kantárát a vezetőnek s együtt haladva le velem, a völgybe vezető mérékelt lejtőn. Ez regényes, nagyon regényes! Nem nős! ezt én gyanítottam. Nem igen hittem az egész házasságban ... De a kisasszony nem de úgy tett miként én, felismerte őnt azonnal!

(Foly. köv.)

A bolgárországi harcztérrel.

A lapok az oroszok által Bolgárorszában elkövetett legnagyobb kegyetlenségekről szóló hírekkel vannak tele. Ezek közül csak a "Daily Telegraph"-nak egy sürgönyét közöljük itt.

Sumla. Ime, itt közlök egy lajtmot azon helyekről, a hol meggyőző bizonyosságok szerint az oroszok és bolgárok a leggyalázatosabb kegyetlenségeket követték el. Bospunar Andre községben a mezőn és házakban elfogott mozilmekeket egymás után ledöbbszték mint a juhokat, s az asszonyokat elővonszolták szobáikból s megbecstelenítették őket. Csajohi mellett, a rasgradi kerületben, 200 sisztovai menekült megdöbbszték s minden egyes férfit, nőt és gyermeket ledöbbszték dősdával, pisztolyal vagy csákánnyal. Karacsomvak mellett 10 kocsit, melyen menekülők voltak, megfogták az uton, s a szerencsétlen családokat az utolsó lélekig lemészárolták. Arnogluban 11 asszonyt és 10 gyermeket a legborzasztóbb módon felkoczoltak. Unt-Destantól egy menekült azt jelenti, hogy a helységnek hátramaradt összes lakosságát ledöbbszték a bolgárok, mialatt az oroszok a kijárástak elállították. Osztanaciban és Kostovában a muzulmánok hasonló kiirtását rendelték el s 35 gyermeket, a kik közül sok csecsemő volt még, hagytak halva a romok közt. A tirnovai kerületben Kostánban és Szolviban az oroszok a magukkal hozott bolgárokat ráeresztették a menekülni akaró szegény lakosokra s öreget, fiatalot, férfit, nőt a barbárság legfájdalmasabb kegyetlenségeivel megölték. Mindezen tényekről kétségtelen bizonyítékok szólnak, s rémítő látni és hallani, hogy mily hatása van ezen híreknek a mohamedán népre. A "fölszabadító" keresztényen háboru, ha mihamar vége nem szakad, olyan borzalommal fogja undokítani a háboru történetének lapjait, minőkre a pogányság legvadabb és korszakalban sem volt példa. — A törökök bosszút lihegve kérdik, vajlon az északrai jött öldöklő valóban a keresztény erényekre megtanítani jött-e őket?

Az oroszok előhaladása.

A bolgárországi hadjárat végre komolyan kezdetét vette. Az oroszok rohamosan haladnak előre, már elértek Tirsteniket a rusucok-bielai uton. Az utmentén lakó összes mohamedánok meggyilkoltattak. Kozákok a rusucok-várnai vonalon Lomig érkeztek. A törökök némi csatározás után Monastirnál visszavonultak, Rasgradra, a hol igen erős állást tartanak elfoglalva. Orosz portyázó lovas csapatok barangolják be a tartományt és égetik fel a falvakat, s azok nagy tömege fedzi a csapatok mozdulatait, melyek most Rusucok és Rasgradhoz közel vannak. Már hamar nagy csatának kell lenni. A Dobrudzsa-ban hasonló megkezdődtek a mozdulatok. Kiszendzse ki van üritve és az oroszok a határozottan felismerhető szándékkal intézik mozdulataikat, hogy a várnegyszöget fogják megtámadni. Az alatt az oroszok előre tolt lovassága át-megy a Balkán és a török hadállás felé tart.

A Balkán-átkelésről

A "D. Tel." e következő sürgönyököt hozza: A drinápolyi, vasárnap éjszaka. Az oroszok megtámadták Jeni-Zagrát, melyet egy török zászlóalj tartott megszállva. Lövetik a várost. A törökök segítséget vonnak magukhoz. Reuf pasát nagy haderővel várják. Nagy csata készül. Ha a törököknek sikerül sikeres támadást intézni, az oroszok helyzete igen veszélyessé válhatik, mert csak 10,000 emberük van, nincs tábori ágyujuk s közlekedési vonaluk bizonytalan. Az összes rendelkezési csapatok az ellenség elő köldetnek.

Sumla, vasárnap éjszaka. Ép most érkeztem meg Osman-Bazarról. Az oroszok Petrován vannak ötezer emberrel, közöttük van egy zászlóalj bolgár a törököktől elvett fegyverekkel ellátva. Az oroszok Kazán ellen nyomulnak.

Az ázsiai harcztérrel.

Karsz, vasárnap. Itt minden nyugodt. Az oroszok hadállásait elhagyták s útegeiket elfoglalták a törökök. Az orosz útegek megtekintésénél kitűnt, hogy azok a török ágyuk által igen meg lettek rongálva, s hogy utóbbiak még hatásosabbak voltak, — mint maguk a törökök hitétek. Izmail és Faik pasa Erivan irányába invázióra készülnek. Az itt levő török hadak is Gumri felé szándékoznak indulni. Mind kitűnő hangulatban és nagy erővel vannak. Segélyhadakat folyton érkeznek s különböző irányban megosztatnak. Az oroszok ázsiai hadjáratát most már nagy kudarchoznak lehet nyilvánítani.

Batum, szombat. A lovasság kémszemlét tett ma, és azt tapasztalta, hogy Batumboz közelebb nincsenek muszkák, mint Goblat-Teppressin.

A Kaukázusból.

Bécsen át jött sürgöny jelenti, hogy az egész Kaukazu forradalomban van. A daghestánok, lesziánok, abchazok és cserkeszek en masse fellázadtak. Valamennyi izolálva volt orosz katonára egy szálj levágatott. Az egyedüli ut, melyet az oroszok még a kezükben tartanak, a Vladi-Kaukázusból Tiflisbe vezető. Egy más sürgöny jelenti, hogy az oroszok tömegesen Olonietibe Szi-béria északi tenger mellett vidékekre szállítják a kaukázusi népséget. Ez az oka az általános felkelésnek.

A harcztérrel.

A harcztérrel a posta kevés újabb hírt hozott. A "W. Tbl."-nak azt jelentik Bukarestből, hogy a két ellenséges sereg zömét harcban van

egymással. A harc nagy hővvel folyik s úgy látszik, döntő actióvá fog fejlődni.

A "Pr." egy távirata szerint a cázar a Nikápolynál elfogott két basát bemutatatta magának. A basák Orelbe, s a többi foglyok tizenkét Oroszország belsejébe fognak internáltatni. A Nikápolynál talált török monitorok nem voltak annyira megsérülve, mint teljesen elhanyagolva. Füzser egyáltalán nem volt rajtuk.

Egy tífiszi orosz távirat szerint a Bajazid melletti kurdok, mintán Terguszkoff őket megverte (?) elszéledtek. A törökök tulajdonképeni jobb szárnya Karakilisszánál áll. A rioni orosz hadtest és ardahani őrség már kapott erősítést.

Az orosz hadseregbe legújában több volt porosz tiszt lépett be kormányuk engedélyével.

Tirnovában, mint a bolgárországi orosz kormányzó székhelyén legközelebb bolgár hivatalos lap fog megjelenni. Bukarestből már szedőket is szállítottak oda.

A "Frmb." egy sztambuli távirata szerint a török fővárosban számos elfogatásokat várnak, s azt hiszik, hogy Abdul Kerim pasa legközelebb etetőt, vagy erőszakosan elmozdittatják állásáról.

A szerb-román szövetség.

A szerb-román szövetségre vonatkozólag ezeket írják az "Allg. Ztg."-nak Bukarestből e hó 14-éről: A román és szerb kormányok közt az egyezség csakugyan létrejött; s ma fog közzététetni a hivatalos lapban. Azonban nem valami véd- és dacszövetségről van szó Törökország ellen, hanem egy kis fözetről. A román kormány 5000 katonasátrat vett 10 frankjával a szerb kormánytól, mely utóbbi azonkívül kötelezte magát további 5000 katonasátrat 9 frankjával, s 70 tiszti sátrat 95 frkjával s 30 sátrat magasabb rangú tisztak számára 175 frankjával szállítani a hadseregnek. E szállítványokra az oláh minis-tertanács 106,900 frankot szavazott meg. Ha a szerbek a sátrakat eladják, írja a nevezett lap, akkor aligha arról nincsenek meggyőződve, hogy azokat nem fogják használni, mivel nem tehető fel, hogy a szerb kormány sátorkeskedést ázne, s különben is a sátorgyártás nem képez külön iparágat Szerbiában. A szerb sátrakat híhetőleg majd az oroszok, vagy valamely más hatalom fogja megvenni az oláhtól.

Táviratok.

Bécs, jul. 18. A "Deutsche Ztg."-nak jelentik Perából: Az Ardahannál megsebesült Haszán pasa Konstantinápolyba érkezett, s a Vechistani katonai kerület parancsnokává nevezetett ki. Raab alezredes az osztrák-magyar katonai meghatalmazott Drinápolyba utazott. A tegnapi jelzett hivatalos jelentés az itteni lakosságra kedvező benyomást tett.

Pétervár, jul. 17 Tirnovó jul. 16 Gurko tábornok az összes fegyvernemekből alakított elővédell 12-én elindult Tirnovóból, 13- és 14-én át kelt a Balkán s meglepte a defilés végén Klarkivi falunál álló török zászlóaljat. Gurko tábornok most az ellentég hátában Kazanlik ellen nyomul, mely a megerősített Sipkaszerost elzárja. Két szotnya kozák elérte Jeni-Zagrát, szétrombolta a távirátát a novi-zagra-slovnoi uton, 15-én ütközött folyt kozákok és basibozukok közt, kiket három tábor gyalogság támogatott. A cserkeszek és törökök az oroszoknak, csak az ezek segélyére küldött dragonosok és 4 ágyú megerősítéggel álltak ellen. Ezek láttára a törökök menekültek. Az oroszok egy zászlót és sok fegyvert ejtettek zákmanul. Az egész török lakosság Drinápolyba menekül.

— Konstantinápoly, jul. 17. Az oroszok előnyomulásáról Bulgáriában semmiféle hivatalos hír nem jött; azon előnyokról is bizonyának a részletek, melyeket Reuf pasa a Balkánon átment orosz hadtest felett kivívott, Szelejman pasa hadtestének egy része már Thraciába érkezett. A törökök állítólag ellenállást fejtenek ki az oroszok előnyomulása ellen a Dobrudzsa-ban.

Athén, jul. 17 A kamra nem fog beártni, hanem a körülményeknél fogva szeptemberig együtt marad. Az összes tartalékosok, külön tartalékosok, szabadságosok, önkénytesek s a nemzetőrség behatvott. A szomszédartományokban a helyzet igen komoly.

Bécs, jul. 18. A "Pol. Corr." a leghatározottabban megőszölja az oroszországi, melyek szerint Oroszország arra törekedik, hogy szerb területet, habár csak élelmezési titúl is, a hadmüveletek körébe bevonjon. Megőszölja a mai lapok azon jelentését is, hogy Bécsbe egy főrangú orosz tisztet várnak külön missióval, vagy hogy ilyen oda már megérkezett volna.

Bécs, jul. 18. Cettinyából jelentik a "Pol. Corr."-nek, hogy a fejedelem főhadiszállása Szilvilyébe tétetett át Nikicsa mellé. Az utolsó szabadságotlagnak holnap kell zászlóaljaikhoz megérkezni.

London, jul. 18. A "Daily Telegr." azt véli, hogy Anglia és a többi hatalmak érdeke azt kívánja: hogy az oroszok további előnyomulását a Bosporus felé, határozottan meg kell akadályozni, s megjegyzik, hogy Konstantinápolyt csak ideiglenes megszállás is az oroszok által, halálos csapás lenne Angliára.

Bécs, jul. 18. Signból távirják a "Pol. Corr."-nek: A bosnyák fölkelők megverték a livóni őrséget s visszavetették azt a citadellába, melyet ostromolnak. — Ugyane lap jelenti Belgrádról:

ból: A pótválasztásoknál a radikálisok és conservatívok vezetői megbotkáltak. A kormány 108 szavazat fölött rendelkezik.

Monarchiánk hivatása.

Kolozsvár, 1877. jul. 18.

Lehet, hogy a dicőség, de semmi esetre sem könnyű és nem irigylendő munka vár monarchiánkra s különösen hazánkra; mert valamint hajdon a civilizáció érdekeit voltunk kénytelenek védni, a barbarismus ellen, úgy most újból hasonló küldetés vár reánk, s a különbség csak abban van az akkori és jelenlegi állapotok közt, hogy akkor a félhold támadta meg a civilizáció érdekeit, míg ma a jégmedve ellen leszünk kénytelenek az általmazni.

Gr. Andrássy mindent elkövetett egy darabig arra, hogy az orosz-török conflictus meg ne történjék s azután arra, hogy a két fél közt ki-tört háboru localisáltsassék.

Az első látjuk, hogy nem sikerült s a másodikkal ma már szinte elmondhatjuk, hogy annak sikerüléséhez is kevés a remény.

Kétségen kívül igen nagy köszönettel tartozunk ugy Tisza Kálmán belügyminiszternek, mint a miniszterelnöknek egyfelől azért, hogy gondatlanul nem gyújtották meg a háboru szövetségét, de másfelől nem is kötötték le monarchiánkat sem erre, sem arra.

Az is megnyugtatósan szolgálhat, hogy a szükséges előkészületek meg vannak téve arra, hogy ha szükségesnek fog mutatkozni, érdekeink megvédését ne legyünk kénytelenek másfél várni, s ma már dicsekedés nélkül elmondhatjuk, hogy a mugunk emberségéből is képesek leszünk átgázolni azon akadályokon, melyeket az orosz absolutismus rakott az alkotmányos szabadság fejlődésének útjába.

Azonban bármennyire óvatosan és czélszerűen egyengették is az utat az illetők arra, hogy ki bírjon állani az okvetetlen bekövetkező rázkodást, az mégis csak is azon esetben remélhető, ha benn a monarchiában s különösen hazánkban megszűntek a pártoskodások legalább azon időre, míg az európai válság fellege elvonul fejünk felett.

Igy lévén meggyőződve, igen természetesen csodálkozunk kell a Lajtánutlaknak, a közös kérdések elintézésénél követett politikájokon, de jelen inkább csodálkozunk azon, hogy még ma is az imminens veszély küszöbén van magyar lap, mely a létező kormány alatt ingatja a talajt, holott minden alkotmányos egyén közreműködése szükséges arra, hogy Magyarország alkotmányos szabadságát s azzal nemzetiségünket sértetlen vezethessünk keresztül a válságon.

Ha ez egyszer megtörtént s szerencsésen tulesünk a válságon, ám szakadozunk újból pártokra, de addig ne akadályozzuk az illetőket tevékenységükben csak azért, mert X. vagy Y. nevék.

Elhibetik mindazok, kik elég könnyelműek ezen válságon perczben személyes rokon- vagy el-lenszenvők sugallatára halgatni, miszerint a legnagyobb felelősséget veszik magukra az utkor előtt, a midőn megakadályozzák, hogy monarchiánk az alkotmányos szabadság érdekében teljes egyetértéssel léphessen fel.

A katonai helyzet a Balkánban.

Illetékes katonai forrásból, a bolgár harcztér katonai helyzetének megítélésére a következő sorokat közli a "P. C." mai száma:

Az által, hogy egy hadtestük Jeni-Zagrába nyomult, az oroszok határozottan stratégiai sikert arattak. E lépés következtében, nemcsak, hogy a Siivno és Kazanlik közt fekvő minden Balkán átjáró uraivá váltak, mert a tulajomó ellenséges erőnek ez átjárók mögötti purzta megjelenése is, azok őrségeit valószínűleg visszavonulásra késztetné, de egyszersmind kibővítették a török haderő balszárnya és zöme közé távolagság, mely már a Sistorva melletti dunai átkeléssel kezdődött és így a Jeni-Zagra felől e seregzöm hátvonalát a legvégtetesebben fenyegetik.

Az oroszok ekként áttörték a törökök második nagy védelmi sánczát, most az ugynevezett "belső vonalon" állnak és az ily egyenesen operálnak, mint eddig, kényszerítettk Abdul-Kerim pasát vagy arra, hogy megfordított harcvezetással ütközzék meg, vagy hogy magát várnegyszögbe bezárni engedje.

De minden előny, melyet az oroszok a szóban forgó stratégiai sikerrel kivívtak, értéketlennek bizonyulna, ha nem sikerül nekik az ellenséget taktikai szempontból is felülmúlni.

Hogy a Jeni-Zagra ellen irányzott orosz offenzív-műveleteket helyesen megbírássuk, elengedhetlennek látszik a Balkánon operáló haderővel újból megismerkedni.

A törökök haderője ekként oszlik fel: a Rus-cuk-Turtukaj-Sumla háromszögben 100,000 ember, a Silistria-Medjidie-Várna háromszögben mintegy 50,000 ember, a balszárnyon, Viddin, Nis és Sofia mellett és a Balkán-szorosokban Kazan-ikig körülbelül 70,000 ember, beleértve az Albániából jövő erősítéseket. Végül Drinápoly mellett és az oda vezető uton 10,000 katoná áll. Az összes török haderő 230,000 főnyi, melyből 150,000 a várnegyszögben van elhelyezve.

A balszárnny hadtesteinek Viddin és Nisből

Jeni-Zagra és Tirnovába 15 erős menetre van szüksége, mely ut a legjobb műutak mellett is, teljes háborítanságban az ellenségtől, legalább 20 napot vesz igénybe. Ezekre tehát egyelőre nem lehet számítani.

A drinápolyi hadtestnek az a feladata, hogy e fontos pontot és a Konstantinápolyba vezető utat megvédelmezze. E szerint e hó végeig döntő fontossággal csak a várnegyszög csapatai léphetnek fel.

E haderőből a négy vár és a silistria-rus-csuki Duna-vonalra 10,000 főnyi őrség szükséges, úgy hogy Abdul-Kerim nyílt csatamezőn hadioperatiókra legfeljebb 100,000 emberrel, vagy helyesebben — mivel a nem-harczosok fejében mintegy 20 % leütendő — 80,000 emberrel rendelkezik.

Az oroszok, kik egész csöndben megint egy hadtestet vonnak a harcztérre, azzal együtt 8 hadtesttel rendelkeznek; kettővel a bal-, hatval a jobb szárnyon. A Silistria és Rusucok közötti utonvonalat a két szárny szakaszai observálják és fenyegetik. A hadtestek elhelyezése csak a gyalogságban fix; a lovasság és a tüzérség elhelyezése változó, mert azok, különösen a lovasság a szükséghez képest itt vagy amott alkalmaztatnak.

Magától érthető, hogy a vadászok, műszaki csapatok és az ostrom-tüzérség tekintetében ugyan-ezen körülmény forog fenn, még pedig a legkiterjedtebb mértékben; s specialis fegyvernemek rendszerint direct a sereg-parancsnokság rendelkezése alatt állanak. Ha már most, tekintettel az erők csoportosításában a körülmények és feladatok különbözőségénél fogva fennforgó e változékony-ságra, az orosz hadsereg összállományát, mely a Romániában maradt tartalék zászlóaljak, egészségügyi s egyéb intézeteken kívül mintegy 330,000 emberre leltető, a 4 hadtestre felosztjuk, hadtestenkint mintegy 40,000 embert nyerünk, mely számban azonban nem harczosok címén 40 % levonandó, úgy egy-egy hadtest legfeljebb 25,000 főnyire becsülhető.

E szerint a bal-szárnyn álló két hadtest 50,000, a bal-szárnyn álló hat hadtest 150,000 embert foglal magában. E utóbbiakból 25,000 ember a jobbszárnny fedezésére van kirendelve Nikápolynál Plevnán és Lovaczán át. A hátramarad 125,000 főnyi haderő Rusucukon tul, Giurgevótól Jeni-Zagraig van felosztva.

Ezt a 125,000 embert kell Abdul-Kerimnek megvernie, ha kényes helyzetéből szabadulni akar. De a vállalkozás az ő hadseregével kockázatosnak látszik. A közlekedés és a hadseregszervezet hiányossága, valamint a török csapatvezetők csekély képessége mellett, nem igen lehet elképzelni, a török erők gyors összpontosítását és az orosz szárny-posztitő egy részének hirtelen megtámadását.

Bárhova indul Abdul-Kerim, akár Rustukba, akár Tirnovába, vagy Jeni-Zagrába, őt menetet kell végeznie, míg a mondot helyekre érkeznek. Ha sikerülne is neki az oroszokat valamelyik ponton megverni, aligha lenne abban a helyzetben, hogy győzelmet kizsákmányolhatná. Vesztegelnie kellene, hogy lö- és élelmi szereket szállíttasson hadseregének.

De ha vereséget talál szenvedni, a catastrophe elől bajosan menekülhet.

Azonban az oroszok a Dunán egyelőre csak azt bizonyították be, hogy hadműveleteiket ügyesen tudják kombinálni. De hogy az ütközés mesterségéhez is értenek-e, annak bebizonyításával még eddig adósak maradtak.

Magyar lapok szemléje.

Az "Egyelőrtés" azt mondja, hogy háboru a muszka ellen! Ez méltó eszköz oly hatalomhoz, mint a miénk, oly ellenséggel szemközt mint a muszka. Levernai a durva, kegyetlen, veszélyes göliáth-hatalmat a szabadság seregeivel, ez a szerep illik hivatásunkhoz, és e szerep betöltésének vágya égeti a muszka hordák előhaladásának minden lépésével sziveinket. Kívánja azért, hogy ragadják meg ott fent, mert ha most elmulasztják a népet hívni fel, midőn az akarja megvédeni érdekeit, akkor hiába lesz még háboru: a megtagadott nemzet harci lelkesedése is tagadól fog lobogni. Azért most vagy soha!

A "Nemzeti Hírlap" oktalanságnak tartaná Oroszországot már ma győztesnek tekinteni. De az is áll, hogy Oroszország győzelmének lehetősége ma nagyobb és közelebb áll, mint négy napja ezélt. Ez igenis változott a helyzet, mert siettetik a dolgok végkifejződését. És ha küldgyi hivatalunk nemcsak szóval, hanem tettel is meg akarja övni a monarchia érdekeit, melyek Bolgárországnak orosz kézbe jutása által a legfájdalmasabb módon megsebesítenek, folyton résen kell állania, mert mátol fogva napok alatt lehet oly mulasztásokat elkövetni, melyeket évtizedek munkája sem lenne képes helyreütni.

A "Pesti Napló" azt hiszi, hogy Szerbia feltétlenül orosz protectoratus alatt áll, épen úgy, mint Románia; kormány a orosz parancsszóra halgat, akár "mozdul" akár nem, akár megszállja a szerb területet az orosz, akár nem, és Szerbiára nézve a végső eredményben közömbös, csak azt nyherheti, a mit az orosz engedélyez. Hanem azon küldgyi politika, mely feladta Szerbiát és Romániát, csak következetes önmagához, ha feladja az egész török birodalmat. Védje Anglia, ha tehszik

neki. Nekünk megmarad Bosznia és Hercegovina! Ha a bécsi félhivatalos levelek hitelesen adják elő küldgyi hivatalunk szándékait, csak mind jobban megvilágítják az örvényt, melybe menthetetlenül sodortatunk!

A "Kelet Népe" nem tudja, hogy hová fog külpolitikánk vezetni. Az officosusok azzal vigasztalják a felriadt közvéleményt, hogy majd latba vetjük befolyásunkat, ha a béke megkötésekor a végleges rendezés ideje el fog érkezni. De mennyit fogna nyomni befolyásunk, ha a netalántelen győztes Oroszország a helyzet urává lenne? s ki biztosít bennünket, hogy a porta, ha szerencsétlenségében, mindenki által elhagyatva látná magát, nem köténd-e érdekeinket végtelenül árgósító separatbók? Ha Bécsben táplálják is ez aggodalmakat, mitsem tehetnek ennek folytán, mert a három császári szövetség létezik és az actió lehetetlenül teszi. Másrészt épen e szövetségben biztosítást keresnek amaz aggodalmak valósulása ellen. Obajtja, hogy e remény ne mutakozzék csalékonynak!

A "Közvélemény" azon véleményben van, hogy Anglia tegyen nézetivel, a mit akar, de bizonyos azért, hogy helyzete sokkal előnyösebb, miután hajbáda már ott van a Besika-öbölben, nekünk most önállón gyorsan kell tennünk saját érdemünkben. Szerbiát nem akkor kell elfoglalni, mikor hadserege már átkelt a határon Bulgáriába. Meg kell akadályoznunk magát az átkelést s ez csak úgy lehetséges, ha rögtön katonai intézkedéseket teszünk. Szerbiát féken kell tartanunk, mert így kívánják érdekeink, vagy ha ezek nem is, akkor kívánja a becsület, miután olyan sok-szor emlegettük, hogy Szerbia akcióját eltérni nem fogjuk.

A torna-vivoda kamat garantia ügye.

A kolozsvári torna-vivoda igazgató választmánya a folyó hó 28-án megtartandó rendkívüli közgyűlés elé a kamat garantia ügyében a következő jelentést fogja tenni.

Tisztelt Közgyűlés!

A jelenlegi rendkívüli közgyűlés tárgyat azon kamat-garantia ügye képezi, melyet Kolozsvár városa, a torna-vivoda-egyletnek még megalakulása előtt megígért.

Midőn ugyanis a folyó évben arra került a sor, hogy jelen városi költségvetésbe, az 1876-ik évre kamathány fejében felvett összeg, az egytel részére kiadattassék, a városi enquette bizottság abban állapodott meg, hogy a város fizesse ugyan az egytelnek a garantizott 6 százalékos kamatot, de az intézet ez összeget ne fordítsa kamatok fizetésére, hanem csatoljja vele a részlegyek beváltását, hogy a város is megnevelküljön egyszer az örökösnek látszó teherből, s másfelől a részjegybirtokosok is visszakapják befektetett pénzeiket.

Tudja a t. közgyűlésnek minden egyes tagja, hogy egy torna-vivodának felállítását mily mélyen érzett szükséglet volt, s annak létrehozása ügyben városunk lelkes férfai mennyit s mily hosszú ideig küzdöttek.

Igy például br. Józsika Lajos, ki a testedző iskolák éber figyelemmel tartását, legedesebb gondjai közé számítottta mindenkor, már 1865-ben id. gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Samu, gr. Mikó Imre, Kővári László, Bogdán István, Wagner Frigyes, Schütz János és társaisal azon működött, hogy Kolozsvárt egy torna, vivoda, lövölde és lovarda állítsassék fel. — Működésüket némileg siker is koronázta, mert a város esküdt közönsége 1865 Apr. 28-án 99. sz. alatti a kál kivitelére a magyartapun kívül levő úgynevezett Radnóthfárféle kertet ingyen átengedte, s az átengedés a volt erd. kir. főkománysáznak 30358. 865. számú rendeletével jóvá is hagyott.

Jóllehet a városi közönség az áldozatot készséggel meghozta, az ügy itt megszünt, vagy legalább is pangásban tepsedtt. Városunk előhaladását hi keblén hordozó minden egyes férfi bánatelt kebellet érezte a buzgalomnak ily váratlan lankadását. A mit azonban br. Józsika és társai valódsítai szándékoztak, azt Szentkirályi Zsigmond czélhoz segíteni 1868-ban még egyszer megkísérelte.

1868 Apr. 22-én ugyanis egy értekezletet hívott össze, s e gyűlésből folyamodrányt intéztek a városi képviselő testülethez, melyben kérték, hogy az Ó-várban, a Sétatér-utca és a Szamos partja szegletén fekvő bástyáit, a torna-vivoda számára ingyen engedessék át; az építési és felszerelési átlagosan 12 ezer ftra számított költség fedezésére kihozastandó 200 drb 60 flos részvény 5 % kamata a város által biztosíttassék, s ezen kívül a város közjvedelméből ez intézet részére évi 600 frt állandó segély összeg szavaztassék meg. —

E kérvény 1868. jun. 12-ről a majorsági ügyi szakosztálynak s ezáltal azon év sept. 1-ről egy al-bizottságnak adatott ki véleményadás végett, hol e kérelem majdnem négy évig rejtett kincs gyanánt hevert elintézetlenül.

Mintthogy azonban ez intézetnek tovább már nem odázható szükségességről, mindenki meg volt győződve, s a város is belátta, hogy ez intézet felállítására már oly következményévé vált oktatás- és nevelés-ügyünknek, hogy azt tovább nemcsak nem napolhatja el, sőt annak létesítése érdekében anyagi eszközökkel is, minden módon közreműködnie kell, tárgyias alá vette ez ügyet.

A majorsági ügyi szakosztály behatón foglalkozott ez ügygyel, s miután belátta, hogy egy

intézet felállítására különben is a város teendője, a kötelezettséghez tartoznak, a kiküldött al-
bizottság, de különösen Tompa Sándor városi
bíróknak indítványára, ki az erre vonatkozó tervet
a költségvetést el is készítette volt, javaslatba
hozta, hogy egy nyalán felállítandó torna-vívó
intézet részére, a Széchenyi-tér alsó része mellett
lévő úgynevezett „disznó-piac” ingyen átenged-
jenek s miután a mérnöki számítás szerint az
építés és felszerelés 33,000 frtba kerülne, ez ösz-
szes előállításra végett 330 drb 100 frtos rész-
vény bocsátassék ki, s a város az aláírandó 33
ezer frtnak 6%-os kamatját biztosítsa.

Kolozsvár város képviselő-testülete ezt 1872.
márc. 9-én tartott ülésében teljesítette s a 33
ezer frtnak 6%-os kamatját azon időtől kezdve,
hogy az alapító tagok által aláírt összegek befizet-
tek, a részjegyek teljes kisorsolásáig, min-
den kikötés és feltétel nélkül biztosította, tehát
akkor, mielőtt a mostani torna-vívóda felál-
lítása ügyében, a városi polgárok részéről egyet-
len egy lépés vagy értekezlet történt vagy tartat-
t volna.

Kolozsvár városa tehát önként, jószándékból,
a mutatkozott szükséglet átvételéből vállálván
a kamat-garantiát, a jelenlegi torna-vívóda
felállítására ügyében az első értekezlet 1872. márt.
14-én Páll Sándor elnöke alatt a Seminarium-
ban, s a második 1872. apr. 7-én Makoldy Sándor
előkelő polgármester elnöke alatt a városi
bizottság termében tartatott meg, tehát azután,
hogy a város a kamat-garanciát már elvállalta.

Kétségtelen már az előadottakból is, hogy
— illetékes helyeken is hangzott —
mintha a torna-vívóda-egylet kamat-garanciát
benyújtott folyamodványában, csak er-
teljes támogatást kért volna a várostól, tévedés-
ben alapszik, mert a jelenlegi torna-vívóda-egylet
a fennmelt 33 ezer frt töké 6%-os kamatá-
nak biztosítását soha se kérte, de nem is kérhet-
te, mert a város előre magára vállalta a kamat-
garanciát, még mielőtt a jelenlegi egylet által a
mostani torna-vívóda felállítására ügyében bármily
lépés történt volna. Nemcsak nem kérte tehát ez
egylet a fennebbi összeg kamatbiztosítását, de
még az első értekezletek is az akkori polgár-
mester hívta össze, ő vezette s a részjegyek ál-
lítása végett kibocsátott izeket is a polgármester
aláírta, kötelezve magát a város nevében a 6%
elamat fizetésére. Ennek a város által önként el-
vállalt morális és jogi kötelezettségnek lehet tu-
lajdonítani, hogy a részjegyek 14 nap alatt telje-
sen alá lettek jegyezve.

Az egylet 1872. decz. 8-ról kelt kérelmében
csakis egyet kért a városi közönségtől, azt t. i.
hogy miután az építés és felszerelés nem 33,000
frtnak 40,000 frtba fog kerülni, e 7 ezer frtnak
is biztosítsa a kamatját. Az egylet kérelme tehát
csakis e 7 ezer frtra vonatkozhatik, de miután
most már csakis 373 drb 100 frtos részjegy van
forgalomban e 7 ezer frt is jelenleg 4300 frtra
szállott le. Különben e kérvény természetes és jo-
gos következménye volt a városi közönség által
hozzott első határozataknak.

Elvitázhatlan tehát az, hogy a város a tor-
navívóval szemben úgy áll, hogy az elvállalt ka-
mat fizetést minden körülmény közt tartoznak, a
mint tartozik is hordozni; mert a város kezdetől
fogva befolyt az egylet ügyeinek vezetésébe, ellen-
ben nemcsak elfogadott, de őket választmányi közgyű-
lésébe mindig meg is hívta az egylet alapszabá-
lyainak értelmében, számadásait minden év végé-
vel a városnak pontosan bemutatja, s a kamat-
garancia kötelező voltát már az által is a legfé-
nyesebben elismerte, hogy a múlt évben kamat
hiány fejében 1875-re 1094 frt 43 krt az egylet
részére utalványozott is.

Váratlan és meglepő volt tehát a választ-
mányra nézve, midőn azon értesítést vette, hogy
a városi költségvetésbe felvett kamat összeget a
hatóság mindaddig nem adja ki, míg nem nyer
biztosítást arra nézve, hogy a tehertől valaha
megszabadul, illetőleg míg az egylet tagjai, a ka-
mat igényről le nem mondanak, s nem kezdik meg
a kisorsolást.

A választmány, jóllehet a legérzékenyebben
lett sújtva a határozat által, mindazonáltal, éret
megfontolás és beható tárgyalás alá vette az ügyet
s miután meggyőződött arról, hogy az egyletnek
alapító tagjai egytől-egyig lelkesülnek s hőn haj-
lák a város jólétét, előhaladását és virágzását,
a város terheinek könnyebbítése tekintetéből, jószán-
dékkal és önzetlenséggel a következő méltányos
ajánlatot terjeszti a t. közgyűlés elé elfogadás
végett.

Mondja ki a t. közgyűlés, hogy
1.) az 1877 évi városi költségvetésbe 1876-
ra felvett kamat összeg felett, mint a mely a
munkára vonatkozik, tanácskoznai nem kíván, s re-
mél és elvárja, hogy a városi hatóság által az
egyletnek, a részjegybirtokok kielégítése vé-
gett, mielőbb utalványoztatni fog.

2.) miután az intézetnél egyesek, s a váro-
son levő erkölcsi testületek majd mindenike ezere-
kig van érdekelve, kik azon időben hitelt adva
Kolozsvár város akkori polgármestere aláírás fel-
hívásának, pénzeiket itten biztos helyre helyezték,
ezeket most már a kamattól, bármely szempont-
ból is, teljesen megfosztani, s az adott szót visz-
szavonni, a lovagias intézetnek alapító tagjai se
igazságosnak, se illőnek, se méltányosnak nem
tartják.

Ha azonban Kolozsvár városa, magát arra
kötelezi, hogy a befizetett 37,300 frt. tökének
6%-s kamatját, azaz: 2238 frtot, az 1878-ik év-
től kezdve, minden év május hó 1-én az egyletnek
minden körülmények közt kiadja, akkor az egylet
is kötelezi magát arra, hogy 1878-tól kezdve a
részjegyek kisorsolását, illetőleg beváltását meg-
kezdje, 27 év alatt, vagyis 1904-ig mind a 373
részjegyet kisorsolja, mely évben aztán az intézet
a város birtokába megy át.

A fennebbi pontnak a város által leendő el-
fogadása esetében, az egylet részjegy birtokosai
beleegyeznek abba, hogy a várostól évenként nye-
rendő összegnek fele, a részjegyek beváltására
fordítottassék, a másik fele pedig kamatba szolgá-
tassék ki, az az: a várostól nyerendő összegből,
a részjegy birtokosoknak kamat fejében évenként
3% adassék. Ha az egylet államsegélyt nyer,
vagy az egylet jövedelmei szaporodnak, akkor e
jövedelmet arra fordítja, hogy a 3%-et a körül-
ményekhez képest kiegészíti. Hogy mekkora legyen
%, azt a jövedelem arányához képest, az éven-
ként megtartandó közgyűlés fogja meghatározni.

Végül kimondja a közgyűlés, hogy legelő-
sorban azoknak a részjegyeit fogja kisorsolni, kik
a kamat igényről 1877 Jan 1-től kezdve, teljesen
lemondanak.

A közgyűlés megbizja az igazgató választ-
mányt, hogy a fennebbieket szem előtt tartva, a
várossal szerződést kössen, s miután ezek szerint
az egyleti alapszabályok lényeges változás alá jön-
nek, az alapszabályok módosítására nézve javasla-
tát a jövő közgyűlésnek mutassa be.

Nyilvános számadás

a séta tőre egy let által a kezelés alatt álló
sétatéri alap javára rendezett, s f. hó 15-én meg-
tartott népnépvérendől. Bevétel: kölcsönje-
kért 22 frt, személyjegyekért 318 frt 20 kr, s két
1 frtos tallár, összesen 342 frt, 20 kr. Kiadás:
katonai zenekarr 60 frt, tűzijátékra 62 frt 55 kr,
versenyjutalmakra 14 frt 43 kr, rendőrségnek 12
frt 90 kr, nyomtatványokra 19 frt 70 kr, va-
gyesekre 11 frt 82, összesen 181 frt 40 kr.
Maradt az alap javára tisztajövedelem 160 frt 80
kr. Felnyúlással váltották ki: kölcsönjeiket
Sigmond Dezső 5 frt, Hutfelsz Károly 5 frt, b.
Wesselényi Ferencz 3 frt, gr. Teleky Gusztáv
2 frt, Bogdán István 2 frt; személyjegyeiket
Lauber altborn. 6 nmla 1 frt. Peille örnagy. 1 frt, Bo-
rosnyai százados 1 frt, Züllich István 1 frt, gr.
Eszterházy Miguel 2 frt, Kerekes Márton 1 frt,
Rignát József 1 frt, Keme Israel 1 frt, Somlyai
László 1 frt, Benigni István 1 frt, Kis Samuel
1 frt, Godina István, 1 frt, Allenberg Lázár, 1
három névtelen 3 frt, egy névtelen 60 kr, László
Polikár 60 kr, Salzbaur János 50 kr. Kolozsvár
jul. 18. 1877. Bogdán István, felkért pénztárnok.
A számadás helyeslését hitelesítik: Tauffer Ferencz
egyleti elnök, Kövári László egyli. igazgató. A
fennebbi 160 frt 80 kr. átvételét elismeri dr. Hincz
György egyleti pénztárnok. A felkért fő- és al-
pénztárnok uraknak az atletikai versenyek ren-
dezéseért egyleti tanár Nyárády Lajos urnak közö-
netet nyilvánít az igazgatóság.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. július 20.

— **A bel- és igazságügyi m. kir.**
miniszterek egyetértőleg elrendelték, hogy Alsó-
Fehérmegye területén rablók, rablógyilkosok és
ezek büntetéseséi ellen, egy évi időtartam alatt a
rögtönbírósi eljárás vétesék foganatba.

— **Földényi Bélának** tegnapelőtt este
jutalomjátéka volt a nagyvárosi színházban. „Gr.
Dormandi Kálmán” Bercesényi Béla 5 felvonásos
szomorujátéka adatott és szép számu közönség volt
jelen, mely számos csokorral és tapsal fejezte
ki rokonszenvét a jutalmazott iránt. A nagy-vá-
radi lapok a darabnak annyi részt juttatnak a
dícséretből, mint a korhólásból, az előadás pedig
egyik lap szerint jól sikerült, a másik szerint
nem (touts comme chez nous). A szereplők kö-
zül megdicsérik főképp Boér Emmát, utána Kas-
sait és Ditróinét. Kassainak az este volt Vára-
don jutalomjátéka három darabbal u. m. „Párisi
adós”-sal, a „Cremouai Hegedüs”-sel és a „Kó-
rista”-val. Hogy milyen sikere volt jutalomjáté-
kának, még nem tudjuk, de megelőzőleg a vára-
di lapok, mint „kedvelt színészek”-et melegen
ajánlották a közönség pártfogásába.

— **A „Hilária” dalogylet** ez évi III-
ik rendes estélyének megtartását jövő hó 5-ére
határozta volt; tudomására jött azonban ezen
egyletnek, hogy a „polgári dalogylet” ugyanazon
napon fogja estélyét megtartani s ez okból a
„Hilária” a már hirdetett estélyt jövő hó 12-ére
tette át, mely változtatás a t. ez. pártoló közönség-
nek szíves ahöz tartás végett tudtul adatik. —
Kolozsvár, 1877 július 16-án a Választmány.

— **Huzsik Jakab** dévai állami főreálta-
nodai tanár, a vallás s közoktatási m. kir. mi-
niszter, saját kérelmére a fehértemplomi állam-
gymnasiumhoz helyezte át.

— **A székegy művelődési és közgaz-
dasági egylet** f. 1877. évi augusztus 20-án kez-
dőleg Sz.-Udvartól tartandó nagygyűlésének
programja: 1. Előki megnyitó beszéd. 2. Tit-
kári jelentés az egylet évi működéséről. 3. Pénz-
tárnoki és számvizsgáló bizottsági jelentés. 4.
Központi, választmányi 3 tag kisorsolása és vá-
lasztása. 5. Számvizsgáló bizottság választása. 6.
Választmányi javaslatok. 7. Emlékbeszéd néhai
gr. Mikó Imre egyleti tiszt. elnök felett Deák

Farkastól. 8. Értekezés a székegyföldet érdeklő
valamely fontosabb ipar-vevelés- vagy társadalmi
kérdésről. 9. Kirándulás a Székelyföldre és Bud-
vára, a szombatfalvi székely borvíz és az almá-
si barlang megtekintésére. Ezen nagygyűlésre az
egylet t. cz. alapító és részvényes tagjai a kü-
lön meghívókkal megjelölték. Budapest, 1877.
július 10-én. Hajós János s. k. az egylet elnöke.
Buzogány Áron s. k. az egylet titkára.

— **A forgalomban levő hamis 5
forintos bankjegyek** könnyebb felismerhetése s az
egyes pénztárnak adandó utasítások megtétele
végett a budapesti tanács a fővárosi rendőrséget
a hamis bankjegyek ismertető jelei közlése iránt
kereste meg. A fővárosi rendőrség átirata szerint
a jegyek részint fényképezettek, részint pedig aczél
nyomatuk. A fényképezett hamisítványok vala-
menyien B. h. 13. számmal vannak ellátva, fel-
tűnő halvány festésűek, melyeken a vörös szín
és a bankjegy hátulján levő vörösbarna festék
sokkal élesebb és szembetűnőbb, mint a valódi 5
forintos bankjegyeknél — míg ellenben az aczél
nyomat: R. n. 33. és L. K. 20. számmal ellá-
tott 5 forintos hamisítványoknál a vörös szín na-
gyon halvány, a többi pedig feltűnő sötét.

— **Egy hal eltemetése.** Nagy-Szt.-
Miklósól a „Tem. Ztg.”-nek ezt a komikus eset-
tel írják: Néhány napja egy orthodox zsidó aje
a betűvárára ment s ott egy 2—3 fontos halat
vett, mely már nem élt. Az asszony haza érkezik,
tisztítja, mossza a halat és a mint hasát készül
főlni, hallja, hogy a hal zsidósan kétszer egy-
másután „Ó vój”-t ordít. Ideje fölkeresi a rab-
bit, névszerint Ritter Ignácot, s előadja neki a
történetet. Ez, mint a zsidó titkokatka mélyen
avatott tudós, a dolgot készpénzről veszi s bölcs
határozatképen meghajja, hogy ugy kell eljárni
a hallal, mint akármiyen halott zsidóval, mielőtt
eltemetik. Aztán pedig a zsidó temetőbe kell elte-
metni s ez így meg is történt.

— **A csehországi cs. kir. helytartósága**
hasznos háziállatok között legújában elterjedt nagy-
mérvű szűj- és körömfájás eredetét az országba
bevitte sertésszállítványoknak tulajdonítván, f. évi
július hó 1-én 37280. sz. alatt kelt hirdetményé-
ben elrendeli, hogy a Csehországba szánt sertés-
szállítványok jövőre egészségi bizonyítványtalan-
tandók és csak azon vasúti állomásokon rakha-
tók le vagy fel, a mely állomásokon állatszemből
bizottságok léteznek.

— **Felozlatott felekezet.** Tepliczben
az „Apostokok egyesülete” név alatt új hitfeleke-
zet kezdett szervezkedni, különösen a munkás osz-
tályból. A hívek, kik „prófeta” címmel élnek,
a katonáskodás, az adósság megfizetése és más
ilyen előtök hiábavájt dolgok ellen prédikáltak.
Ennélfogva az egész felekezetet, mely egy közeli
erdőben tartotta gyűléseit, egyszerűen szétgrasz-
tották.

— **Szibéria és Petőfi.** Midőn Petőfi
szibériai fogságáról a manasszesiáddak annyira fel-
izgatták a kedélyeket, a „M. H.” kérdést intézett
egy Szerbia határán levő városban megtelepedett
hazánkfűzők, — ki a napokban egy levéllel ör-
vendeztetett meg. — A levélben foglaltak közül
azon rész, mely Petőfi muszka-fogságának képte-
lenségéről szól, azóta a fejlemények folytán meg-
haladhatott. De van több érdekesebb pont is be-
ne, miért is nem mulasztjuk el némely részlet is-
mertetni. A levelező Petőfi fogsága hírt szándé-
kos koholmányoknak tartja, hogy Oroszország ellen
az ellenszenv még inkább fokoztassék minálunk.
A szibériai bányák előhalottjáról azt írja, hogy a
szibériai statisztikai bureau kimutatása szerint
1850-től napjainkig körülbelül 50,000 ember
hurcoztatott az Uralhegységben s más ólom-,
ezüst- és aranybányákba, de leginkább közönséges
bűnösök, u. m. rablók, tolvajokból állott e légio
s köztük a politikai fogoly igen kevés volt. Ezek-
kel a nép minél kevesebbet szokott érintkezni ép
azért, mert birhadt bűnösök. A homlokukra van
a szégyenbéllyeg sütte „B. H.” betűkkel. Magyar
nomzetiségű nincs a foglyok között; Szerbiában a
levelező csak egy magyart látott, a ki 1849-ben
egy muszka tiszttel „privatdiener”-nek ment ki s
aztán „műlovar” lett valami czirkusban. Külön-
ben Oroszországban jelenleg sok magyar és szerb
van; jobban mondva magyarországi egyén. 1868
— 69 óta sok szlávra jutott ment ki innen s
Oroszországban jó fizetéssel javadalmazott állásuk
van. A mi Petőfit illeti, az ő neve tisztelt és is-
merik széles körökben; költeményei közül a la-
pokban és gyűjteményekben több jelent már meg.
Pl. le van fordítva a „Befordultam a konyhára”
kezdetű stb. a levelező pedig magr fordította le
a Felhöz fizetést s ez közösen forog. A levél át
fog adni a Petőfi-társaságnak.

— **Szerelmi bosszu.** A turini esküdszék
előtt a napokban egy bűnpár tárgyalása folyt le,
mely egész Olaszországban nagy szenációt kellett.
Egy férjéről elválva élő turini nő Trossarello-Sole
Luiza asszony Garigli csokoládé-gyárossal több éven
át benső viszonyt folytatott. Évek multával Ga-
rigli — ki a vénülő nőtől több ízben menekülni
akart — elhatározta magát, hogy megszól. A
szerelmelet megvalósult és önzetlenségben mélyen
sértett asszony véres bosszura határozta el magát.
Felfogadott — jó olasz szokás szerint — egy
gyilkost; de ez bár a gyilkosság bérét felvette, a
gyilkosságát végre nem hajította. A rászedett Tro-
ssarello asszony nem vesztette el lélekjelenlétét,
és bosszuját még inkább fokozdott. Revolvért vett,

hogy azzal a hűtlent sajátkezével megölje. De
erre nem volt szüksége, mert utolsó pillanatban
akadt embere, ki a gyilkosságot 300 frankért ma-
gára vállalta. Ez szavát meg is tartotta és a szí-
ven talált Garigli mult év nov. 24-én kiadta lel-
két. Most Trossarello asszony — ki nyugott lel-
kiismerettel töredelmes vallomást tett és nem csi-
nál titkot a kielégített bosszú édes érzetéből — és
a bércezz gyilkos a turini esküdszék előtt állanak
melynek ítéletét országszerte nagy feszültséggel
várják.

— **Az egyedüli okos ember a föl-
dön.** A „Figaro” következő szép költeményt köz-
li Georges Sand-tól: „A menekülő tündéraszony”.
Mese. Egy napon találkozon egy jó nemtővel, ki
bár agkorú volt, eszeveszetten rohant. „Oly na-
gyon sietsz minket elhagyni, kedves nemtő?”
„Ugyan, hadd békém — felelé — néhány száz
év óta nem láttam e kis földet és most már nem
tudok kiokosodni belőle. A leányoknak szépséget,
a fiuknak bátorságot, az agoknak bölcsességet, a
betegeknek gyógyulást, ifjúságnak szírelmet, egy
szóval oly javakat ajánlok, minőket egy tisztessé-
ges nemtő halandóknak ajánlhat — és mindany-
nyian visszautasítják adományaimat. Van-e pénz-
ed? kérdezik tőlem. Egyéb nekünk nem kell. Most
hát sietek tova, mert attól tartok, hogy a rózsák
a bokorban gyémántokat kérnek, és a pillangók
egy fenhéjzók lesznek, hogy diszfogatban fognak
kocsiaknál a mezőn.” — „Nem, nem, kedves nem-
tő — kiálták nevetve a kisdéd rózsák, hallván
korholó szavait — mi megelégszünk a harmat-
csöppekkel.” — „Mi meg — mondták a pajzán
pillangók — elég arannyal és ezüsttel bírnak
szárnyaink.” — „Ezek az egyedüli okos embe-
rek — szól a nemtő továbbmentében — kiket a
földön hátrahagyok.”

— **Komikus vadászat** egy majomgyerekre.
Egy orvosi lap a mult hó utolsó napján arról ho-
zott hírt, hogy Nagy-Mihályban van egy atyának
egy 11 éves majomszerű gyermeke. E hírt az ösz-
szes bécsi lapok átvették s ez a práter bódé tu-
lajdonosai közt, kik mindannyian valami termé-
zeti csudát mutogatnak trómbita szóval, dob ve-
réssel, nagy izgalmat keltett. Mindegyike előtt
tisztán állt, hogy itt valamit tenni kell, mert s
erről meg voltak győződve, e majomgyermek bi-
rása egyértékű a nagy ternóval. A bódések egy
tucat táviratot meszeretettek ez nap Nagy-Mihály
„polgármesteréhez”, hogy e drága, becses szörny-
szülöttet szállítsa Bécsbe. A két legelőkelőbb bódé-
s azonban nem érte be a távirattal, s termé-
zetesen mindegyik magában, a nélkül, hogy a
másikat titkába avatta volna, utra kelt Nagy-Mi-
hályba, hogy itt a majomgyermek szerencsés atyjá-
val megalkudjanak. A bécsi pályaudvarban a két
versenyző azonban találkozott egymással, s csak
nagy nehezen tudták magukban legyőzni az e fö-
lötti boszorkánodást. Utazásuk kissé hosszúra nyult,
mert a magyar falut Gácsországnak keresték s
csak Przemyslben vezették őket a valódi nyomra.
Négy napi utazás után Nagy-Mihályba érve, mind-
két emberi majomhajszoló mindjárt vágyakozásuk
tárgyának tulajdonosával tette magát érintkező-
be. A bódések egyikének hallatlan ajánlat s az
ígéret nagy árja által sikerült a másikat tul-
száryalni, s a holnap lón kitűzve a csudagyermek
ünnepes bemutatására. A kitűzött órára pon-
tosan megjelent a majomgyermeknek lakásán a sze-
rencsés vevő, s olyan gyermeket látott, mely egyéb
kortársaitól ugyan valamennyire különbözött, de
kiállítási tárgyul még sem igen szolgálhat. Egy
órával később a megjárt s zsebükben érzékenyen
megtámadott bódések leverve a legrövidebb uton
visszatértek Bécsbe. — És most a bódések őket
mutogatják.

Szerkesztő postája.

Cs. K. D.-nek Gy.-Szent-Miklóson. Ismeretlen ke-
zezből s névtelenül még nyitlárban sem küldünk semmit.
Kérjük a 2 frt felett rendelkezni.

CSARNOK.

Fürdők és fürdés.

(Egy kis időnyiszterű elmefuttatás.)
(Folytatás.)

A fürdőnek kezdetben tisztaság, bizonyos
kellemes érzés előidézőse, az egészség helyreállítá-
sa vagy pedig valamely utazás, csata vagy ke-
mény munka és gymnastikai gyakorlat után a
test erősítése volt a célja. De csakhamar a bu-
pókban és gyűjteményekben több jelent már meg.
Pl. le van fordítva a „Befordultam a konyhára”
kezdetű stb. a levelező pedig magr fordította le
a Felhöz fizetést s ez közösen forog. A levél át
fog adni a Petőfi-társaságnak.

— **Szerelmi bosszu.** A turini esküdszék
előtt a napokban egy bűnpár tárgyalása folyt le,
mely egész Olaszországban nagy szenációt kellett.
Egy férjéről elválva élő turini nő Trossarello-Sole
Luiza asszony Garigli csokoládé-gyárossal több éven
át benső viszonyt folytatott. Évek multával Ga-
rigli — ki a vénülő nőtől több ízben menekülni
akart — elhatározta magát, hogy megszól. A
szerelmelet megvalósult és önzetlenségben mélyen
sértett asszony véres bosszura határozta el magát.
Felfogadott — jó olasz szokás szerint — egy
gyilkost; de ez bár a gyilkosság bérét felvette, a
gyilkosságát végre nem hajította. A rászedett Tro-
ssarello asszony nem vesztette el lélekjelenlétét,
és bosszuját még inkább fokozdott. Revolvért vett,

hogy azzal a hűtlent sajátkezével megölje. De
erre nem volt szüksége, mert utolsó pillanatban
akadt embere, ki a gyilkosságot 300 frankért ma-
gára vállalta. Ez szavát meg is tartotta és a szí-
ven talált Garigli mult év nov. 24-én kiadta lel-
két. Most Trossarello asszony — ki nyugott lel-
kiismerettel töredelmes vallomást tett és nem csi-
nál titkot a kielégített bosszú édes érzetéből — és
a bércezz gyilkos a turini esküdszék előtt állanak
melynek ítéletét országszerte nagy feszültséggel
várják.

— **Az egyedüli okos ember a föl-
dön.** A „Figaro” következő szép költeményt köz-
li Georges Sand-tól: „A menekülő tündéraszony”.
Mese. Egy napon találkozon egy jó nemtővel, ki
bár agkorú volt, eszeveszetten rohant. „Oly na-
gyon sietsz minket elhagyni, kedves nemtő?”
„Ugyan, hadd békém — felelé — néhány száz
év óta nem láttam e kis földet és most már nem
tudok kiokosodni belőle. A leányoknak szépséget,
a fiuknak bátorságot, az agoknak bölcsességet, a
betegeknek gyógyulást, ifjúságnak szírelmet, egy
szóval oly javakat ajánlok, minőket egy tisztessé-
ges nemtő halandóknak ajánlhat — és mindany-
nyian visszautasítják adományaimat. Van-e pénz-
ed? kérdezik tőlem. Egyéb nekünk nem kell. Most
hát sietek tova, mert attól tartok, hogy a rózsák
a bokorban gyémántokat kérnek, és a pillangók
egy fenhéjzók lesznek, hogy diszfogatban fognak
kocsiaknál a mezőn.” — „Nem, nem, kedves nem-
tő — kiálták nevetve a kisdéd rózsák, hallván
korholó szavait — mi megelégszünk a harmat-
csöppekkel.” — „Mi meg — mondták a pajzán
pillangók — elég arannyal és ezüsttel bírnak
szárnyaink.” — „Ezek az egyedüli okos embe-
rek — szól a nemtő továbbmentében — kiket a
földön hátrahagyok.”

— **Komikus vadászat** egy majomgyerekre.
Egy orvosi lap a mult hó utolsó napján arról ho-
zott hírt, hogy Nagy-Mihályban van egy atyának
egy 11 éves majomszerű gyermeke. E hírt az ösz-
szes bécsi lapok átvették s ez a práter bódé tu-
lajdonosai közt, kik mindannyian valami termé-
zeti csudát mutogatnak trómbita szóval, dob ve-
réssel, nagy izgalmat keltett. Mindegyike előtt
tisztán állt, hogy itt valamit tenni kell, mert s
erről meg voltak győződve, e majomgyermek bi-
rása egyértékű a nagy ternóval. A bódések egy
tucat táviratot meszeretettek ez nap Nagy-Mihály
„polgármesteréhez”, hogy e drága, becses szörny-
szülöttet szállítsa Bécsbe. A két legelőkelőbb bódé-
s azonban nem érte be a távirattal, s termé-
zetesen mindegyik magában, a nélkül, hogy a
másikat titkába avatta volna, utra kelt Nagy-Mi-
hályba, hogy itt a majomgyermek szerencsés atyjá-
val megalkudjanak. A bécsi pályaudvarban a két
versenyző azonban találkozott egymással, s csak
nagy nehezen tudták magukban legyőzni az e fö-
lötti boszorkánodást. Utazásuk kissé hosszúra nyult,
mert a magyar falut Gácsországnak keresték s
csak Przemyslben vezették őket a valódi nyomra.
Négy napi utazás után Nagy-Mihályba érve, mind-
két emberi majomhajszoló mindjárt vágyakozásuk
tárgyának tulajdonosával tette magát érintkező-
be. A bódések egyikének hallatlan ajánlat s az
ígéret nagy árja által sikerült a másikat tul-
száryalni, s a holnap lón kitűzve a csudagyermek
ünnepes bemutatására. A kitűzött órára pon-
tosan megjelent a majomgyermeknek lakásán a sze-
rencsés vevő, s olyan gyermeket látott, mely egyéb
kortársaitól ugyan valamennyire különbözött, de
kiállítási tárgyul még sem igen szolgálhat. Egy
órával később a megjárt s zsebükben érzékenyen
megtámadott bódések leverve a legrövidebb uton
visszatértek Bécsbe. — És most a bódések őket
mutogatják.

— **Szerelmi bosszu.** A turini esküdszék
előtt a napokban egy bűnpár tárgyalása folyt le,
mely egész Olaszországban nagy szenációt kellett.
Egy férjéről elválva élő turini nő Trossarello-Sole
Luiza asszony Garigli csokoládé-gyárossal több éven
át benső viszonyt folytatott. Évek multával Ga-
rigli — ki a vénülő nőtől több ízben menekülni
akart — elhatározta magát, hogy megszól. A
szerelmelet megvalósult és önzetlenségben mélyen
sértett asszony véres bosszura határozta el magát.
Felfogadott — jó olasz szokás szerint — egy
gyilkost; de ez bár a gyilkosság bérét felvette, a
gyilkosságát végre nem hajította. A rászedett Tro-
ssarello asszony nem vesztette el lélekjelenlétét,
és bosszuját még inkább fokozdott. Revolvért vett,

hogy azzal a hűtlent sajátkezével megölje. De
erre nem volt szüksége, mert utolsó pillanatban
akadt embere, ki a gyilkosságot 300 frankért ma-
gára vállalta. Ez szavát meg is tartotta és a szí-
ven talált Garigli mult év nov. 24-én kiadta lel-
két. Most Trossarello asszony — ki nyugott lel-
kiismerettel töredelmes vallomást tett és nem csi-
nál titkot a kielégített bosszú édes érzetéből — és
a bércezz gyilkos a turini esküdszék előtt állanak
melynek ítéletét országszerte nagy feszültséggel
várják.

— **Az egyedüli okos ember a föl-
dön.** A „Figaro” következő szép költeményt köz-
li Georges Sand-tól: „A menekülő tündéraszony”.
Mese. Egy napon találkozon egy jó nemtővel, ki
bár agkorú volt, eszeveszetten rohant. „Oly na-
gyon sietsz minket elhagyni, kedves nemtő?”
„Ugyan, hadd békém — felelé — néhány száz
év óta nem láttam e kis földet és most már nem
tudok kiokosodni belőle. A leányoknak szépséget,
a fiuknak bátorságot, az agoknak bölcsességet, a
betegeknek gyógyulást, ifjúságnak szírelmet, egy
szóval oly javakat ajánlok, minőket egy tisztessé-
ges nemtő halandóknak ajánlhat — és mindany-
nyian visszautasítják adományaimat. Van-e pénz-
ed? kérdezik tőlem. Egyéb nekünk nem kell. Most
hát s

KÖZGAZDASÁG.

A gazdának tíz parancsolata.*)

Első parancsolat. Sok takarományt vess és elvételénél járj észre és helyes számítással.

Második parancsolat. Birtok-aránylag tartd marhát és gondozd, éllemezd úgy, hogy károd ne legyen.

Harmadik parancsolat. Sok és jó trágyát készíts és alkalmazd észszerűen.

Negyedik parancsolat. Szerezd be a szükséges és nélkülözhetetlen gazdasági eszközöket.

Ötödik parancsolat. Földedet mivel szorgalommal.

Hatodik parancsolat. Csak oly növényeket vess, melyek talajodba teremhetnek, és mennyi és minőségre nézve kielégítő jövedelmet ígérnek.

Hatodik parancsolat. Állapítsd észszerű gazdasági rendszert.

Nyolcadik parancsolat. Javítsd szántóföldedet tehetséged szerint; használhatatlan területeket iparkodj termőképessé tenni.

Kilencedik parancsolat. Vezess pontos számadást.

*) Mutatvány Spornou Pál és Ebner Sándor „Gazdasági olvasmányai”-ból.

Tizedik parancsolat. Sajátítsd el mindazon jó tulajdonokat, melyekkel jó gazdának, ha gazdaságát észszerűen kezelni akarja, bírnia kell.

Egy vörösbőrű indus itélete a gazdaságról.

Egy északamerikai vörösbőrű néptörzs főnöke, népét összegyűjtve, a földmivelés gyakorlatát, mint oly tényezőt ajánlotta, mely által a fohérek előnyomulása akadályozható és ők a végpusztulástól megmentetnek.

Szavai következők valának: „Nem látjátok, hogy a fehér ember gabonamagból él, mi pedig husból élünk? nem tudjátok, hogy legalább harmincz hónap szükségeltetik, míg megnő a hus és még akkor is nehezen szerezhető meg? hogy azon csodálatos magvak, melyeket a fehér a földbe szór, észszeresen adják vissza az elszórtat? hogy a husnak, melyből élünk, négy lába van, és könnyen elfut, nekünk pedig annak követésére csak kettő? Nem látjátok, hogy a fehér ember, ha elveti magvát, ez kikél s megélhetését biztosítja? hogy a tél neki nyugalomra szolgál, mi pedig időnként farszót vadászattal töltjük? Azért van nekik sok gyermekük és tovább élnek. Halljátok a mit mondok: mielőtt falunk cédrusfái kiszáradnak és völgyünk jávorsíjai megszűnnek czukrot csepegtetni, a magvetők nemtsége ki fogja szorítani a husevők nemtségét, hacsak a vadászatot foglalkozók is rövid idő múlva nem kezdenek a földbe apró magvakat szórni.”

Mint vélekedik a liba és a tyúk a cséplőgépről.

A gazdaságban minden nevezetes ajándékánál, szívesen hallgatom meg bárki véleményét, mert több szem többet lát, és több fül többet hall.

A gőzcséplőgép alkalmazásánál nemcsak mások véleményét hallgattam meg, hanem magam is alaposan megvizsgáltam minden körülményt s végre azon meggyőződésre jutottam, hogy alkalmas, mert gyors munkát végez, tisztán csépel, és kevesebb költséget okoz, azon felül gyorsan végezhető, a gabona tetszés szerinti időben értékesíthető.

A cséplés minőségének meghatározására nincs megbízhatóbb ellenőr és munkabíró a tyúk és libának, és valahányszor cséplőim munkájáról akartam meggyőződést szerezni, mindenkor libáim és tyúkaim véleményét tartottam megbízhatónak. Ők nagyon meg tudják ítélni, mit ér a szalma. Ha a szalmában cséplés után szem maradt, akkor a libák körülállják és gágogva dicsérik a cséplők munkáját. A tyúkok is odatolnak, odacsallják csirkeiket, s a kakas jókedvűen, kaparással hívja elmaradt tyúkait. Mindegyik vígan

éli világát. Kis idő múlva a szalmát megvizsgálód, előjön a gazda, és minden kalászt szem nélkül talál; tehát libái és tyúkai által már egyszerű megdicsőítéssel újra kezdi dicsőíteni, s így mindnyájan meg vannak elégedve. A háziasszony is örövend, mert majorsága meghízik és bőven tojik.

Minthogy tehát tudom, mily nevezetes szerepet visz a liba és tyúk a cséplés minőségének megítélésével: odacsalltam cséplőgémem után származott szalmához, hogy lássam, miképen ítélnék gépem felől.

A tyúkok kakasokkal élén, a szalma között és tetején sétálgattak, jobbra-balra nézgettek, kevéssé kezdtek kaparászni, de nagyon szép csendesen elhúzódtak, mintha szégyenlenék magukat, vagy étvágygyal nem bírnának. A libák kinyújtott nyakkal, eleintén vígan kezdték a kalász után kapkodni, de azután fejüket rázza megállottak, egymásra néztek, előbb egyik szemükkel, azután másikkal tekintenek felfelé, később ismét kalászt keresgéltek, de minthogy csak üres kalász akadt csőrükbe, csendesen megállva gondolkodtak, megvetéssel tekintenek a szalmára, félrevonultak, félálbra állottak és fejüket szárnyuk alá dugták. Ez körülbelül a libának annyit jelent, mint ha zavarba jött ember a füle tövét vakarja.

Jól van, gondoltam; tyúkaim és libáim nincsenek megelégedve cséplőgémem munkájával; tehát ezentúl mindig géppel fogok csépelgetni, és ha szárnyasaim haragját is vonom magamra, legalább magtáram nagyobb megtarthatóságban fog részesülni.

Távíratok tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Julius 19-én 5% Metaliques 62.05 frt.
Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 67.60 frt.
Arany járadék 114.— 1860-k. államkölcsön 74.35
Bankrészvények 805.— Hitelrészvények 16.80
London 124.85 Ezüst 109.50 Cs. kir. arany: 590.— Napoleon'or 994.— 100 mark német értékű 61.30

Urbéri kötvények: Magyarországi 1625. Temesi 76.— Erdélyi 74.— Horvátországi 73.50

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Békésy Károly.

Sz. 2461. — 1877.

kir. ú.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. ügyészség felügyelete alatt álló kolozsvári kir. törvényszéki börtön, s ezzel egyesített kolozsvári kir. járásbíróági fogház, ugy nemkülönb a fogház felügyelői lakás, börtönőri lakások fűtésére, valamint a rab ruha mosatásához az 1878-dik év január 1-től, azon év utolsó napjáig mérnöki megállapítás szerint szükségeltető mint egy 177 köb méter tűzifa szállítására ezennel az árlejtés közhírré tétetik.

Árlejtés helyéül a kolozsvári kir. ügyészség hivatali helyisége (belfarkasutca 12 sz. a.) megtartási napul pedig 1877-ik év augusztus 23-diki d. e. 9 órára tűzetik ki. Kiküldési árul köb méterenként 2 frt 92 kr. állapítatik meg, s az összes 516 frt 84 kr. kiküldési árnak 10%-ja a tárgyalásnál részt venni akaró vállalkozó által bánatpénzül leteendő.

Zárt írásbeli ajánlatok, az árlejtésre kitűzött óráig a kolozsvári kir. ügyészségnél elfogadhatók.

Írásbeli ajánlatnál az ár, melyért a vállalkozó, a vállalat elfogadására magát kötelezi, nemcsak számmal, hanem betűvel is határozottan kiirandó; különösen kiteendő az is, hogy az ajánló az árlejtési feltételeknek magát minden kivétel nélkül aláveti, s végül az árlejtési hirdetményben meghatározott bánatpénz, az ajánlatot tartalmazó csomaghoz melléklendő.

Az árlejtés alapját képező vállalati feltételek, a hivatali órákban alólikt kir. ügyészség hivatali helyiségében megtekinthetők.

A kir. ügyészségtől. Kolozsvárt, 1877. július 10-kén.

Kir. ügyészi helyettes: BODOR LÁSZLÓ, kir. alügyész.

Sz. 2462. — 1877.

kir. ú.

Hirdetmény.

Vonatkozással a mai napon innen 2461. sz. alatt kiadott hirdetményre közhírré tétetik, hogy a kolozsvári kir. ügyészség hivatali helyisége fűtésére, az 1878-dik évre szükségeltető 22 köbméter kemény tűzifa szállítására, az árlejtés a kir. ügyészség hivatalában (belfarkasutca 12. sz. a.) ugyancsak 1877-dik év augusztus 23-kán d. e. 9 órákor fog megtartatni.

Bánatpénzül 6 frt 40 kr. teendő le, az árverezési feltételek pedig, a hivatalos órákban ott megtekinthetők.

Zárt ajánlatokra a fenn vonatkozott hirdetmény irányadó.

A kir. ügyészségtől. Kolozsvárt, 1877. július 12-kén.

Kir. ügyészi helyettes: BODOR LÁSZLÓ, kir. alügyész.

1877 június 1. a sorozatban kihúzott

császári királyi osztrák

(275) (2-30)

1839-ki államsorsjegyek,

melyekre az 1877-ki szeptember 1-én leendő húzáson nyereményeknek kell esniük.

1 egész 1839-ki államsorsjegy	900 ft.	1 egész, a legkisebb nyereményt kizárva	450 ft.
1 ötöd	175 ft.	1 ötöd	90 ft.
Ez utóbbinak fele	90 ft.	Ez utóbbinak fele	45 ft.
1 negyede	45 ft.	1 negyede	23 ft.
1 tízede	10 ft.	1 tízede	12 ft.
1 húszada	10 ft.	1 húszada	6 ft.

Nyeremény húzás szeptember 1-én, összesen nyolcz millió forintot meghaladó nyereménnyel.

Főnyeremény 250,000 forint!

Egyes szerencsésrészvények még be nem zárt sorsjegy-csoportokból 8-17 kihúzott sorozattal 10 és 20 forint havi részlettel és mellett, melyeknek legkisebb nyereménye is be fog számítani; ezekre nézve programmal ingyen és bérmentesen szolgálunk. Minthán ily sorsjegyek tölemelt ár mellett ár kaphatók, további ár-emelkedésök biztos kifizetésben van, azért azok gyors megvásárlását tanácsoljuk.

Nyitrai és társa, Bécs, Kärntnerstrasse 16, vas-ház.

Kolozsvárt kaphatók Stein Jánosnál.

Beteg száma

(171) (13-100)

Ezen meg orien rónák meg egészségügyi... (szöveg részletek)

„Önsegély”

mely azoknál, hogy a legkisebb... (szöveg részletek)

Dr. E. K. S. Z. L. (szöveg részletek)

A legmagasabb fok

az illatszerekben az itt felsorolt következő különleges-
ségek által lón elérve:

bojtorjángyökér-quintessencia,

kizárólag első és egyetlen biztos haj- és szőkévelő
szer, a kopasz fejű és haját a fiatal embereknek pom-
pás szakkal előállítássa.

A bojtorjángyökér-quintessencia megleő
gyorsan hat mindenkinél kr- és nem különbség nélkül,
s nem tévesztethető össze azon szerrel, mely hasonló név
alatt árutat. 1 üveg ára 1 frt.

Hair-Milkon (hajfialító tej)

Ez azon csodás tulajdonságú, hogy sűrűre vagy
fehér hajnak visszaadja eredeti színt, s pedig nem azon-
nal, hanem hatása 8-10 nap alatt észlelhető.

A Hair-Milkon eddig egyetlen és leg-
jobb szer, mely teljesen ártalmatlan s megleő sikert
eszközi.

1 üveg ára 2 frt 50 kr.

Keleti rózsatej-kivonat.

Szápító és bőrápoló szer, mely tagadhatlan legkítü-
nőbb és legkimerültebb terméke a pipereasszati cikkek-
nek, tehát méltán foglal el azok közt első helyet.

A keleti rózsatej-kivonat a bőrnek friss, egészséges és virító
kínézetet kölcsönöz, s a késő korig bársoullágy, rózsapí-
ros és fiatal arcszínt ad. A bőr minden hibáját és tisz-
tatlanságát, mint: szeplő, májfolt, bőrhimlő, hópórs, bő-
r-akna, részolt sat. eltávolítja gyakori használata mellett
ökrök. — 1 üveg ára 1 frt.

A fennebbi három különlegesség valódi minőségben csupán
Paternoster J.
fő- és szállítói raktárában
Bécs, I. Spiegelgasse 8 sz. a. kapható.
(279) (1-30)

Használati utasítások különböző nyelveken. Elküldésénél vidékre a göngyért 10 krral
több számítatik minden üveg után.

(424) (90-104)

Bécs legnagyobb és legjobb hírt

vasbutor-gyára

Reichhard és társa
BÉCSBEN,
III. Marxergasse 17.

Ajánlja magát izléses kivitelű gyárt-
mányai pontos szállítására. Képes minta-
lapok kívánatra ingyen.

(248) (4-6) 13

FERENCZ JÓZSEF

KESERÜVIZ-FORRÁS

a bűnei, valamint minden bel- és külső károsító keserűvíz
közül legártalmatlanságban van elismerve; enye íze
miatt pedig különösen ajánlható mint legkellemesebb,
leghatásosabb keserűvíz,
mely hatás előidézésére az egyéb keserűvizek-
nél szükséges adagoknak csak felét igényli.

Kapható minden gyógyszerárban s fűszerkereskedésben, és
a forrásigazgatóságnál Budapesten.

Franczia pezsgőket,

Bordeauxi és Burgundi vörös és fehér borokat,
Malaga, Medeira, Marsalla, Sherry, Port dessert
borokat,
TOKAJI és MÉNESI ASZUKAT,
Érmelléki és Magyarádi asztali és minden jelesebb hazai vö-
rös és fehér, pezsnyeborokat,
ugyszinte
FRANCZIA és HOLLANDI liqueuröket,
Jamaica rumot és teát

a legfinomabb minőségekben és a valódiságérti kezeség mellett
ajánlanak

LÁPOSSY F. és TÁRSA

BUDAPEST,
Deák-utca 3 és egyetem-utca 2.

Árjegyzékünket kívánatra bérmentve megküldjük.

Különösen figyelembe ajánljuk kitűnő éstiszta ó tokaji aszu
borunkat, mely az orvosi kar által is gyakran ajánlatik idős betegeknek s gyenge
gyermeknek.

(190) (12-12)

(210) (10-10)

!!! Hirdetés !!!

A nemzetközi árú-kiállítás Bécsben, felosztása miatt az alábbi árú-típusokat a
következő mesés olcsó-
ságu áron adja: csak pedig

5 frt 65 kr. o. é.

- 1 igen jól járó pontossági óra, aranyozott
láncszal, jól járható kezesesség vállaltatik.
- 2 valódi japáni virág-váza, legfinomabb fest-
tással, melyek minden erezem. dísz. valának.
- 1 pompás fénykép-album, gazdagon arany-
nyal díszítve.
- 1 pár elegans keleti pongyolacipő, elpusz-
títhatatlan bőrtáppal, urak és hölgyek szá-
mára.
- 1 szép asztali csemettyű, teljes újaranyból.
- 1 teljes japáni dohányzókeszlet, mindent
tartalmazva, mi egy dohányzószobát szük-
séges.
- 2 kis olajfestmény, híres mesterek másolatai,
elegans keretekben.
- 1 zene-hangszer, melyen mindenki a legeszebb
darszokat ját-zhatja.
- 1 teljes kis porcellán-keszlet, 6 személyre,
ajándékra különösen alkalmas.
- 2 jellem-fé, egész éj, igen eredeti tréfa.
- 1 olgaut Victoria-sétakosárka, szingardag
műtámszáll.
- 6 jeles, cs. k. szab. evőkanál,
- 6 jeles, cs. kir. szab. kávékanál,
- 6 japáni csésze, kitűnő minőség.
- 6 d-rab dr. Dupont-féle egésségi szappan.
- 38 darab.

Valamennyi itt elősorolt 38, szolid kivitelű, tárgynak összesen. ára:
csak 5 frt 65 kr.

Czim: Nemzetközi árú-kiállítás,
Bécs, Burging 3.

Videki megrendelések pontosan utánvét mellett teljesíttetnek.
NB. Minthán a kiállítás nem sokára bezárkik, a vidéki megrendeléseket sziveskedjenek
lehetőleg gyorsan beküldeni.

(145) (8-12)

! Poloska-pusztító !

Elismert okvetlen halálos hatású

rovar-porom

és a szabadalmazott méregmentes

„ANTIPUTRIN”

nem csak poloskát, csótánt, nyirbogarat, bolhát, legyet, hangyát és molyt
pusztít, hanem azok petéit is teljesen töltökezteti.

Akar igazán háborítatlannul aludni?
híntse be tehát ágját, szobáját, konyháját az én rovar-porommal.

Akar ön igazán pénzt megtakarítani?
híntse be tehát bundáit, kelméit, ruháit, szővegeit és bútort az én megröbált legjobb
ANTIPUTRINOMMAL.

Elegáns pléhdobozban valóbelvegem
mel ellátva 30 kr., 80 kr. és 1 frt 50 kr.

Szabadalmazott porzó 25 kr.

Porhíntő 50 kr.

Ismét előállítások árrendés, ma-
gára csomagolva különként 2 frt 50 kr.
2 kilón felül tetemesen olcsóbb.

Videki megrendelések levelezési
lapon, utánvét mellett is.

Valódi minőségben
kapható alólikt főraktár által.

Ifj. Deutsch Jakab Bécs, II., Schöllerhof.

Videki ismételésűstó urak felhívatnak, — ha valóban okvetlen halálos hatású rovar-
port akarnak bírti — hogy megrendeléseiket nálam idejekorán tegyék meg, hogy képes
legyek cségtüket hirdetésemből fölvenni.

Berger orvosi

KÁTRÁNY-SZAPPANA

dr. Schöff lovag tanár, dr. Heller, dr. Melcher és számos orvos és avatallan bírálata és
tanúsítása folytán kienez év óta bizonyos sikerrel használatik

mindenféle bőrbetegség,

valamint az arcszín mindennemű tisztátalansága
ellen, különösen bőrküülés, rüh, szeplő, koz, hájfolys, fej- és szakkállkorpa, sömor, máj-
folt, úgynevezett rezes orr, fagydagant, lábízadás, valamint a gyermekek mindent e küllő
fejtetése ellen. Ezenkívül bőrtisztító mosó szerként mindenkinél ajánlható. Ha Berger
kátrány-szappana egészséges bőrtől állandó mosószertől, vagy időnkénti fürdésenkél hasz-
nálatik, rendkívül finomságot kölcsönöz annak és üdőséget, a minőt más szerek által nem
érhetni el, s övzer minden tennebbi baj ellen.

Egy darab ára használati utasítással együtt 35 kr.

Berger-kátrány-szappana 40% conc. fakátrányt tartalmaz, felette nagy
gondai van készítése, s lényegesen különbözik a kereskedésben előforduló minden más ká-
trány szappantól.

(223) (8-8)

Csalódás kikértelése végett

határozottan Berger-kátrány-szappant kell kérni, s a zold borítékra figyelni.

Raktár Kolozsvárt Székly Miklós gyógyszerésznél.

Ezen kívül más gyógyszerárban is képes Berger-kátrány-szappant eredeti árban adni.
Megrendelések nagyban és kicsinyben Hell G. gyógyszerárháoz Troppauban intézendők.

A Diána-fürdői intézetben

minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben ellátott
porcellán és rézkádós melegfürdők,
ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengéldök-
nek és betegeknek, azonnal házhoz is vitetnek.

Ugyszintén a jó hatású gőzfürdő számtalan bántalmak-
ban, különféle kitűnő meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a
legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsi ál-
tali szállításról is van gondoskodva. (78) (10-*)

A mit is ezennel tisztelettel a t. cz. közönségnek számos
részvétel végett, tekintve a tetemes kiállítási költségeket, tuda-
mására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1877.

A Diána-fürdő igazgatósága.